

دانشگاه زابل

دانشکده کشاورزی

گروه گیاه‌پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته حشره‌شناسی کشاورزی

عنوان

بررسی فونستیک مگس‌های خانواده سیرفیده در منطقه بلوچستان

استاد راهنما

دکتر سلطان رون

استاد مشاور

مهندس بهنام معتمدی‌نیا

نگارش

محمد اکرم هودیانی

۱۳۸۸ بهمن

تقدیم به:

روح پدرم که یادش در قلبم جاودانه خواهد بود.

و به:

مادر مهربانم و برادر و خواهرانم که همیشه مشوق من بودند و همسر عزیزم که در لحظه های تلخ و شیرین زندگی همیشه در کنارم بود و به گلهای باع زندگیم که طراوت و شادابی را برایم به ارمغان آوردم.

سپاسگزاری

حمد و سپاس یگانه هستی بخش را که با الطاف بیکرانش این توفیق را ارزانی ام داشت تا بتوانم در راه ارتقای دانش خویش گامی بردارم. نگاشتن این رساله داعیه شناخت علم نیست، بلکه نشانه دوست داشتن آن است. در هدف پرستش زیبایی به سوی کمال بهتر دیدم که در تار و پود علم به جستجویش باشم. دوستت دارم خدایم.

یا متین سپاس تو را که جهت عنایت به این هدف مقدس در انجام پروژه و نگاشتن این رساله در خدمت استاد گرانقدرم آقای دکتر سلطان رون کسب فیض نمودم که از صمیم قلب کمال سپاس و تشکر را از لطف و محبت بیشایه‌شان دارم و صمیمانه از آقای مهندس بهنام معتمدی‌نیا که در طی انجام این پژوهش دلسوزانه یاری ام دادند و از تجارب ارزنده‌شان بهره مندم ساختند متشکرم.

یا باقی به بزرگواری و بخشنده‌گی ات شکر که نعمت تحول افکارم را در تأمل در سخنان عزیزانی چون دکتر سالاری قرار دادی که با رهنمون‌های ظریف و دقیقشان نکته‌های بسیاری یافتم که سزا و به جاست که از ایشان و هم چنین از زحمات عزیزان دکتر دوستی و دکتر قرایی قدردانی کنم.

در پایان از تمامی عزیزان که صمیمانه در تمامی مراحل این دانش نامه یار و غمخوارم بودند، دوستان عزیزم، آقایان : مهندس محمد امین بارانی، مهندس عبدالوحید سعیدی فر، مهندس بهزاد باشند، مهندس منصور هوشمند و مهندس امام بخش عیدوزه‌ی، خانم فریبا فرح منش و کلیه مهربانانی که یاد و خاطرشنان در ذهنم جاودانه است، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

فهرست

عنوان	شماره صفحه
فصل اول : مقدمه	۱
فصل دوم : بررسی نوشه ها	۶
فصل سوم : مواد و روشها	۱۴
۱-۳-۱ - مناطق نمونه برداری:	۱۵
۱-۳-۲ - مواد مورد نیاز در این تحقیق	۱۵
۱-۳-۲-۱ - مواد غیر شیمیایی شامل:	۱۵
۱-۳-۲-۲ - مواد شیمیایی شامل:	۱۵
۱-۳-۲-۳ - مطالعات صحرایی	۱۹
۱-۳-۳ - روشای نمونه برداری:	۱۶
۱-۳-۴ - اتاله کردن و نگهداری حشرات:	۱۷
۱-۳-۵ - تهیه پرپاراسیون از دستگاه تناسلی حشره نر : (Genitalia)	۱۷
۱۸ - شناسایی گونه ها:	۱۸
۱۸ - تهیه شکل و عکس:	۱۸
۱۹ - فصل چهارم: نتایج	۱۹
۴-۱ - معرفی مگس های گل (Syrphidae) جمع آوری شده در منطقه بلوچستان	۲۰
۴-۲ - کلید شناسایی زیر خانواده ها	۲۰
۴-۳ - زیرخانواده Syrphinae	۲۱
۴-۳-۱ - مشخصات مورفو لوژیک	۲۱
۴-۴ - کلید شناسایی قبیله ها	۲۱
۴-۴-۱ - قبیله paragini	۲۱
۴-۴-۱-۱ - جنس Paragus Latreille, 1804	۲۲
۴-۴-۱-۱ - مشخصات مورفو لوژیک	۲۲
۴-۵ - گونه Paragus bicolor (Fabricius, 1794)	۲۲
۴-۵-۱ - مشخصات مورفو لوژیک	۲۲
۴-۵-۲ - پراکندگی	۲۳
۴-۴ - قبیله Melanostomini	۲۵
۴-۴-۲-۱ - مشخصات مورفو لوژیک	۲۵
عنوان	شماره صفحه
۴-۴-۲-۲ - جنس Melanostoma Schiner, 1860	۲۵
۴-۴-۲-۲-۱ - مشخصات مورفو لوژیک	۲۵
۴-۶ - گونه Melonostoma melinum (Linnaeus, 1758)	۲۵
۴-۶-۱ - مشخصات مورفو لوژیک	۲۵
۴-۶-۲ - پراکندگی	۲۶
۴-۷ - قبیله Syrphini	۲۸
۴-۷-۱ - مشخصات مورفو لوژیک	۲۸
۴-۷-۲ - کلید شناسایی جنسها	۲۸
۴-۸ - جنس Episyrphus Matsumura et Adachi, 1917	۲۹
۴-۸-۱ - مشخصات مورفو لوژیک	۳۰
۴-۹ - گونه Episyrphus balteatus (Degeer, 1776)	۳۰

- ۳۰ مشخصات مورفولوژیک ۴-۹-۱
 ۳۱ پراکندگی ۴-۹-۲
 ۳۰ جنس *Syrphus* Fabricius, 1775 ۴-۱۰
 ۳۲ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۰-۱
 ۳۲ کلید شناسایی گونه ها ۴-۱۰-۲
 ۳۲ *Syrphus vitripennis* (Meigen, 1822) ۴-۱۱
 ۳۴ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۱-۱
 ۳۵ پراکندگی ۴-۱۱-۲
 ۳۷ *Syrphus ribesii* (Linnaeus, 1758) ۴-۱۲
 ۳۷ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۲-۱
 ۳۸ پراکندگی ۴-۱۲-۲
 ۴۰ جنس *Eupeodes* Osten Sacken, 1877 ۴-۱۳
 ۴۰ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۳-۱
 ۴۰ کلید شناسایی گونه ها ۴-۱۳-۲
 ۴۰ *Eupoedes luniger* (Meigen, 1822) ۴-۱۴
 ۴۰ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۴-۱
 ۴۲ پراکندگی : ۴-۱۴-۲
عنوان شماره صفحه
 ۴۴ گونه *Eupeodes corollae* (Fabricius, 1794) ۴-۱۵
 ۴۴ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۵-۱
 ۴۵ پراکندگی ۴-۱۵-۲
 ۴۷ جنس *Scaeva* Fabricius, 1805 ۴-۱۶
 ۴۷ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۶-۱
 ۴۷ گونه *Scaeva albomaculata* (Macquart, 1842) ۴-۱۷
 ۴۷ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۷-۱
 ۴۸ پراکندگی ۴-۱۷-۲
 ۵۰ جنس *Ischiodon* Sack, 1913 ۴-۱۸
 ۵۰ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۸-۱
 ۵۰ گونه *Ischiodon scutellaris* (Fabricius, 1805) ۴-۱۹
 ۵۰ مشخصات مورفولوژیک ۴-۱۹-۱
 ۵۱ پراکندگی ۴-۱۹-۲
 ۵۲ جنس *Sphaerophoria* Lepeletier et servile, 1828 ۴-۲۰
 ۵۲ مشخصات مورفولوژیک ۳-۲۰-۱
 ۵۲ گونه *Sphaerophoria scripta* (Linnaeus, 1758) ۴-۲۱
 ۵۴ مشخصات مورفولوژیک ۴-۲۱-۱
 ۵۵ پراکندگی ۴-۲۱-۲
 ۵۷ زیر خانواده *Eristalinae* ۴-۲۲
 ۵۷ مشخصات مورفولوژیک ۴-۲۲-۱
 ۵۷ کلید شناسایی جنس ۴-۲۲-۲
 ۵۸ قبیله *Eristalini* ۴-۲۳
 ۵۸ جنس *Eristalinus* Rondani ۴-۲۴
 ۵۸ مشخصات مورفولوژیک ۴-۲۴-۱
 ۵۸ کلید شناسایی گونه ها ۴-۲۴-۲

٥٨	- گونه - ۴-۲۵	<i>Eristalinus sepulcharlis</i> (Linnaeus, 1758)
٥٩	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۲۵-۱	
٦٠	- پراکندگی - ۴-۲۵-۲	
عنوان شماره صفحه	
٦٢	- گونه - ۴-۲۶	<i>Eristalinus aeneus</i> (Scopoli, 1763)
٦٢	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۲۶-۱	
٦٣	- پراکندگی : - ۴-۲۶-۲	
٦٥	- جنس - ۴-۲۷	<i>Helophilus</i> Meigen, 1822
٦٥	- مشخصات مورفولوژیک - ۳-۲۷-۱	
٦٥	- گونه - ۴-۲۸	<i>Helophilus pendulus</i> (Linnaeus, 1758)
٦٦	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۲۸-۱	
٦٧	- پراکندگی - ۴-۲۸-۲	
٦٨	- زیر خانواده Chrysotoxinae - ۴-۲۹	
٦٨	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۲۹-۱	
٦٨	- قبیله Chrysotoxini - ۴-۳۰	
٦٨	- جنس - ۳-۳۱	<i>Chrysotoxum</i> Meigen, 1803
٦٨	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۳۱-۱	
٦٩	- گونه - ۴-۳۲	<i>Chrysotoxum cautum</i> (Harris, 1776)
٦٩	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۳۲-۱	
٧٠	- پراکندگی - ۴-۳۲-۲	
٧١	- زیر خانواده Xylotinae - ۴-۳۳	
٧١	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۳۳-۱	
٧١	- قبیله Milesiini - ۴-۳۴	
٧١	- جنس - ۴-۳۵	<i>Syritta</i> Lepeletier et servile, 1828
٧١	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۳۵-۱	
٧٢	- گونه - ۴-۳۶	<i>Syritta pipiens</i> (Linnaeus, 1758)
٧٢	- مشخصات مورفولوژیک - ۴-۳۶-۱	
٧٣	- پراکندگی - ۴-۳۶-۲	
٨٠	فصل پنجم : بحث	
٨٢	منابع :	

فهرست اشکال

عنوان شماره صفحه	
شكل ۱ - مشخصات مرغولوژیک گونه <i>Paragus bicolor</i> الف) طرح شکم ب) صورت (ج) نیمرخ سر (د) قفسه سینه ۲۴	
شكل ۲ - مشخصات مرغولوژیک گونه <i>Melonostoma melinum</i> الف) پا ب نیمرخ سر (ج) طرح شکم ۲۷	
شكل ۳ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Episyrrhus balteatus</i> الف) قفسه سینه ب) طرح شکم (ج) حاشیه عقبی بال (د) نیمرخ سر ۳۲	
شكل ۴ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Syrphus vitripennis</i> الف) قسمت قاعده‌ای بال (ب) طرح شکم (ج) نیمرخ سر ۳۶	
شكل ۵ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Syrphus ribesii</i> الف) مزونوتوم (ب) طرح بال (ج) طرح شکم ۳۹	
شكل ۶ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Eupoedes luniger</i> الف) طرح (ب) اسکوااما (ج) نیمرخ سر ۴۳	
شكل ۷ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Eupeodes corollae</i> الف) طرح شکم ۴۶	
شكل ۸ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Scaeva albomaculata</i> الف) سر (ب) طرح شکم (ج) اندام تناسلی نر ۴۹	
شكل ۹ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Ischiodon scutellaris</i> الف) سوراستیلی ب) تروکانتر پایی عقب نر ۵۲	
شكل ۱۰ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Sphaerophoria scripta</i> الف) طرح شکم ب) سر از بالا (ج) نیمرخ سر (د) قفسه سینه (ه) اندام تناسلی نر ۵۶	
شكل ۱۱ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Eristalinus sepulcharlis</i> الف) نیمرخ سر ب) طرح شکم (ج) طرح بال ۶۱	
شكل ۱۲ - قسمت‌های مختلف گونه <i>Eristalinus aeneus</i> الف) طرح شکم (ب) نیمرخ سر (ج) بال (د) قفسه سینه (ه) اندام تناسلی نر ۶۴	

- شكل ۱۳ - قسمت‌های مختلف گونه (الف) *Helophilus pendulus* نیمرخ سر
ب) طرح شکم ج) بال د) قفسه سینه ۶۷
- شكل ۱۴ - قسمت‌های مختلف گونه (الف) طرح شکم
ب) شاخص ج) قفسه سینه ۷۰
- شكل ۱۵ - قسمت‌های مختلف گونه (الف) طرح شکم ب)
نیمرخ سر ج) قفسه سینه د) ران پای سوم ۷۴
- شكل ۱۶ - حشره نر : *Paragus bicolor* ۷۵
- شكل ۱۷ - *Melanostoma melinum* ۷۵
- شكل ۱۸ - *Episyrphus balteatus* ۷۵
- شكل ۱۹ - *Syrphus vitripennis* ۷۵
- شكل ۲۰ - *Syrphus ribesii* ۷۶
- شكل ۲۱ - حشره نر *Eupeodes luniger* ۷۶
- شكل ۲۲ - *Eupeodes corollae* ۷۶
- شكل ۲۳ - *Scaeva albomaculata* ۷۶
- شكل ۲۴ - *Ischiodon scutellaris* ۷۷
- شكل ۲۵ - حشره نر *Sphaerophoria scripta* ۷۷
- شكل ۲۶ - *Eristalinus aeneus* ۷۷
- شكل ۲۷ - *Helophilus pendulus* ۷۷
- شكل ۲۸ - حشره ماده *Sphaerophoria scripta* ۷۸
- شكل ۲۹ - حشره ماده *Syritta pipines s* ۷۸
- شكل ۳۰ - حشره ماده *Paragus bicolor* ۷۸
- شكل ۳۱ - حشره ماده *Eupeodes luniger* ۷۸
- شكل ۳۲ - *Chrysotoxum cuatum* ۷۸
- شكل ۳۳ - حشره نر *Syritta pipines* ۷۸

ζ

چکیده

به منظور بررسی فون مگس‌های خانواده سیرفیده (Syrphidae) در منطقه بلوچستان از مهر ۱۳۸۷ تا آبان ۱۳۸۸ نمونه برداری از نواحی مختلف این منطقه شامل ایرانشهر، خاش، چابهار و نیکشهر انجام شد. در مجموع ۱۵ گونه متعلق به ۴ زیر خانواده و ۱۲ جنس جمع‌آوری گردید.

A- subfamily Syrphinae

1- *Paragus bicolor* Fabricius 2- *Episyrphus balteatus* Degeer 3- *Eupeodes luniger* Meigen 4- *E. corollae* Fabricius 5- *Syrphus ribesii* Linnaeus 6- *S. vitripennis* Meigen 7- *Scaeva albomaculata* Macquart 8- *Ischiodon scutellaris* Fabricius 9- *Sphaerophoria scripta* Linnaeus 10- *Melanostoma melinum* Linnaeus

B- subfamily Eristalinae

11- *Eristalinus sepulcharis* Linnaeus 12- *Eristalinus aeneus* Scopoli 13- *Helophilus pendulus* Linnaeus

C- subfamily Chrysotoxinae

14- *Chrysotoxum cautum* Harris

D- subfamily Xylotinae

15- *syritta pipiens* Linnaeus

کلمات کلیدی: سیرفیده، فون، بلوچستان.

Faunistic Survey on Syrphidae flies in Baluchistan Region

Abstract

In order study to fauna of syrphid flies (Diptera: Syrphidae) carried out during 2008-2009 in Baluchistan region. Fifteen species of syrphids belonging to four subfamilies and Twelve genera were characterized and identified which are as follows:

A- subfamily Syrphinae

1- *Paragus bicolor* Fabricius 2- *Episyrphus balteatus* Degeer 3- *Eupeodes luniger* Meigen 4- *E. corollae* Fabricius 5- *Syrphus ribesii* Linnaeus 6- *S. vitripennis* Meigen 7- *Scaeva albomaculata* Macquart 8- *Ischiodon scutellaris* Fabricius 9- *Sphaerophoria scripta* Linnaeus 10- *Melanostoma melinum* Linnaeus

B- subfamily Eristalinae

11- *Eristalinus sepulcharis* Linnaeus 12- *Eristalinus aeneus* Scopoli 13- *Helophilus pendulus* Linnaeus

C- subfamily Chrysotoxinae

14- *Chrysotoxum cautum* Harris

D- subfamily Xylotinae

15- *syritta pipiens* Linnaeus

Key words: Syrphidae, Fauna, balouchestan.

فصل اول

مقدمة

Introduction

شته‌ها از مهم‌ترین آفات گیاهان زراعی، زیستی و درختان میوه هستند که هم به طور مستقیم با تغذیه از شیره گیاهی و هم به طور غیرمستقیم با ترشح عسلک و انتقال بیماری‌های ویروسی به محصولات صدمه وارد می‌کنند. این آفات دارای دشمنان طبیعی فراوانی بوده که در بین آن‌ها مگس‌های خانواده Syrphidae از راسته دوبالان (Diptera) نقش بسیار مهمی در کاهش جمعیت آن‌ها دارند. لاروهای این خانواده به شدت از شته‌ها تغذیه کرده و از افزایش جمعیت آن‌ها جلوگیری می‌کنند به عنوان مثال لاروهای گونه *Episyrphus balteatus* شکارچی بیش از صد گونه از انواع شته در سطح جهان می‌باشند و از لحاظ اقتصادی اهمیت ویژه‌ای دارند [۳۹].

مگس‌های Syrphidae با نام عمومی مگس‌های گل یا Flower flies و یا Hover flies دارای پراکندگی وسیع بوده و تقریباً در تمام اقلیم‌ها به جز بیابان‌های بسیار خشک و مناطق سرد قطبی پراکنده و دارای ۱۸۸ جنس و حدود ۶۰۰۰ گونه در سطح جهان هستند [۳۶].

افراد این خانواده در اندازه‌های کوچک تا متوسط یکی از پرجمعیت‌ترین و مفیدترین خانواده‌های دوبالان حقیقی به شمار می‌روند. همانند تمام دو بالان حقیقی، مگس‌های گل دارای دگردیسی کامل بوده بدین معنی که پس از تفریخ تخم مرحله لاروی آغاز می‌شود و پس از دو نوبت پوست‌اندازی لارو درون پوسته سن آخر لاروی تبدیل به شفیره می‌شود. زمان لازم برای طی مراحل مختلف زیستی (تخم تا بالغ) در گونه‌های مختلف تفاوت چشمگیری دارد چنان‌که در برخی از گونه‌ها کمتر از دو هفته و در برخی از گونه‌ها می‌تواند تا چندین ماه به طول انجامد.

حشرات کامل این خانواده اکثراً در حال پرواز روی گل‌ها دیده می‌شوند و با تغذیه از شهد و گرده گل هم انرژی مورد نیاز برای پرواز و تولید مثل را به دست می‌آورند و هم با انتقال دانه‌های

گرده در گردهافشانی گل‌ها تاثیر می‌گذارند. این حشرات توانایی فوق العاده‌ای در پرواز دارند و از پرواز کننده‌های قوی به شمار می‌روند در عین حال دارای خصوصیت در جا باز زدن در هنگام پرواز نیز می‌باشند که اتلاق نام مگس‌های هاور به دلیل وجود همین خصوصیت در آنهاست. رنگ بدن در حشرات کامل این خانواده بسیار شبیه زنبورهای bees و هم‌چنین زنبورهای خانواده Vespidae می‌باشد.

لاروها در این خانواده رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند و از این نظر می‌توان آنها را به شش گروه ذیل تقسیم نمود: [۴۳]

گروه اول: ساپروفاز بوده و از مواد آلی تغذیه می‌نمایند مانند اغلب افراد زیر خانواده Eristalinae.

گروه دوم: به طور مستقیم از گیاهان تغذیه کرده و جزء آفات گیاهی به شمار می‌روند مانند افراد زیر خانواده Microdontinae و گونه‌های جنس Eumeres.

گروه سوم: شکارگر شته‌ها بوده و نقش مهمی در کنترل طبیعی شته‌ها در اکوسیستم‌های زراعی و با غی دارند مانند اغلب افراد زیر خانواده Syrphinae.

گروه چهارم: ایجاد بیماری‌های پوستی مانند میازیس در جانوران می‌نمایند و از لحاظ بهداشتی اهمیت دارند مانند بعضی از گونه‌های جنس Eumeres.

گروه پنجم: در کلنی مورچه‌ها، زنبورها و دیگر حشرات دارای زندگی اجتماعی مانند برخی افراد زیر خانواده‌های Microdontinae و Volucellinae.

گروه ششم: از سایر حشرات مانند کنه‌ها، تریپس‌ها، پسیل‌ها، شپشک‌ها، مگس‌های سفید، لارو پروانه‌ها و لارو سوسک‌های خانواده Chrysomelidae تغذیه می‌نمایند مانند برخی افراد زیر خانواده Syrphinae.

با توجه به وسعت منطقه بلوچستان شاهد تنوع آب و هوایی و تنوع کشت محصولات زراعی و باگی در مناطق مختلف آن هستیم و با مطالعه نوع محصول و سطوح زیر کشت می‌توان دریافت که محصولات کشاورزی زیادی وجود دارند که میزبان شته‌ها بوده و این حشرات خسارت فوق العاده‌ای را به آنها وارد می‌کنند. برای کاهش میزان خسارت هر سال سطح وسیعی از مزارع و باغات توسط بخش کشاورزی مورد سmpاشی قرار می‌گیرد که علاوه بر تحمیل هزینه‌های سنگین اقتصادی و هم چنین آلودگی‌های زیست محیطی باعث از بین رفتن عوامل موثر در کنترل طبیعی آفات یا همان حشرات مفید می‌شوند.

با توجه به اهمیت روزافزون مبارزه بیولوژیک به عنوان راهکار جایگزین مبارزه شیمیایی در دهه‌های اخیر توجه قابل ملاحظه‌ای معطوف شناخت عوامل بیولوژیکی شده است. در بین حشراتی که دشمن طبیعی شته‌ها به شمار می‌روند مگس‌های سیرفیده دارای اهمیت زیادی بوده و در بسیاری از طبقه‌بندی‌های دشمنان طبیعی و شکارگرها این حشرات بعد از کفشدوزک‌ها به عنوان مهم‌ترین شکارگرها شته‌ها محسوب می‌شوند. مگس‌های سیرفیده دارای خصوصیاتی مانند تنوع بالا، میزان تغذیه زیاد در مراحل مختلف لاروی و قدرت پرواز فوق العاده و جستجوگری زیاد می‌باشند و از آنجایی که لارو این حشره در کاهش جمعیت شته‌ها نقش مهمی

دارد بررسی فون این حشره و شناسایی گونه‌های مختلف آن در منطقه برای ایجاد یک برنامه موفق جهت مدیریت مبارزه با آفات ضروری به نظر می‌رسد.

فصل دوم

بررسی نوشه‌ها

Literature Review

تاکنون بیش از ۶۰۰۰ گونه متعلق به ۱۸۸ جنس از خانواده سیرفیده در دنیا گزارش شده است [۵۲].

که از این تعداد بیش از ۱۶۰۰ گونه و ۱۲۰ جنس متعلق به منطقه پالئارکتیک [۳۶] و تقریباً ۷۳۰ گونه از مناطق مدیترانه‌ای شناسایی و گزارش شده است [۵۳].

در ایران مطالعات نسبتاً گسترده‌ای در مورد این خانواده انجام شده است که بیشتر این مطالعات جنبه

فونستیک داشته و شامل یک سری جمع‌آوری نمونه توسط محققین داخلی و شناسایی توسط

متخصصان خارجی بوده است. فرحبخش (۱۳۴۰)، تعداد ۴ گونه از این خانواده را از لرستان

جمع‌آوری نمود [۵]. پس از وی پک (۱۹۸۸)، در بررسی نمونه‌های منطقه پالئارکتیک ۴۱ گونه از این

خانواده را از ایران گزارش نمود [۳۵]. رجبی (۱۳۶۸)، تعداد ۱۰ گونه از این خانواده را معرفی نموده

است [۳]. مدرس اول (۱۳۷۳)، در فهرست آفات و دشمنان طبیعی ۱۵ گونه از این خانواده را

فهرست نموده است [۱۱]. گل محمد زاده خیابان (۱۳۷۷)، به بررسی فون سیرفیده‌های منطقه نازلوی

ارومیه پرداخت [۹]. دوستی (۱۳۷۸)، فون و تنوع سیرفیده‌های اهواز را بررسی کرده است [۲]. قرالی و

همکاران (۱۳۷۹)، تعداد ۹ گونه سیرفیده از استان فارس جمع‌آوری و معرفی نمودند [۶]. عالیچی و

همکاران (۱۳۷۹)، با انتقال لارو و تخم از درون کلنی شته‌ها و پرورش آنها تعداد ۸ گونه از استان

فارس معرفی نمودند [۴]. خیابان و همکاران (۱۳۸۰)، به بررسی مگس‌های زیر خانواده *Syrphinae*

در ارومیه پرداختند که در مجموع ۱۹ گونه جمع‌آوری و شناسایی گردید که از مهم‌ترین جنس‌های آن

می‌توان به *Scaeva* و *Sphaerophoria* و *Eupeodes* و *Episyrphus* آبادی

و همکاران (۱۳۸۱)، این زیر خانواده را در منطقه سیستان و مزارع کلزا این شهرستان مورد بررسی

قرار دادند و چهار گونه شامل *Scavea*, *Sphaerophoria ruepelli*, *Episyphus balteatus* و *Eristalis arbustarum* و *albomaculata* شناسایی و معرفی شدند [۱۲]. معتمدی نیا (۱۳۸۱)، تعداد ۲۰ گونه از استان گیلان جمع‌آوری و معرفی نمود [۱۳]. قرائی و همکاران (۱۳۸۱)، در بررسی آفات و دشمنان طبیعی کلزا در منطقه مغان تعداد ۲۱ گونه متعلق به دو زیر خانواده، شش قبیله و سیزده جنس از این شکارگرها را معرفی نمودند [۷]. پاشایی راد (۱۳۸۱)، مگس‌های زیر خانواده *Eristalinae* در شهرستان مرند و شمال غربی ایران را مورد بررسی قرار داد [۱]. گیلاسیان و ووجیک (۲۰۰۴)، در بررسی مقدماتی فون مگس‌های سیرفیده در مزارع برنج شمال با محوریت استان مازندران تعداد ۲۴ گونه متعلق به دو زیر خانواده را معرفی نمودند [۲۱]. گل محمدی و خیابان (۱۳۸۳)، فون سیرفیده‌های منطقه سیستان را مورد بررسی قرار دادند [۱۰]. و اخیراً دوستی و حیات (۲۰۰۶)، با انتشار کاتالوگی از سیرفیده‌های موجود در ایران تعداد آنها را ۱۲۴ گونه اعلام نمودند [۱۸].

در کشورهای دیگر روی سیستماتیک و بسیاری از صفات مهم دیگر این خانواده مطالعات گستردۀ‌ای انجام شده است. ساک (۱۹۳۵)، برای اولین بار کلید شناسایی برای افراد خانواده *Syrphidae* را در منطقه پالثارکتیک ارائه کرد [۳۸]. کو (۱۹۵۳)، تقسیم‌بندی گستردۀ‌ای از حشرات کامل گونه‌های موجود در بریتانیا انجام داد و خانواده سیرفیده را به ۱۱ زیر خانواده تقسیم‌بندی کرده است که شامل: *Cheilosinae*, *Volucellinae*, *Microdontinae*, *Xylotinae*, *Cericomyinae*, *Syrphinae* و *Eristalinae*, *Callicerinae*, *Pelecocerinae*, *Eumerinae* [۱۶].

استیسکال (۱۹۸۲)، تقسیم‌بندی کاملی از گونه‌های موجود در روسیه ارائه داد و سیرفیده‌ها را به ۶۹ جنس تقسیم نمود [۴۲]. و کروت (۱۹۶۹)، خانواده سیرفیده را به دو زیر‌خانواده *Milesiinae* و *Syrphinae* تقسیم‌بندی کرده است [۵۱].

کو (۱۹۶۴)، در مطالعاتی که در شرق آسیا و خصوصاً کشور نپال انجام داد تعداد ۱۲۷ گونه متعلق به ۲۷ جنس را شناسایی و معرفی نموده است [۱۷].

پلمن و شولز (۱۹۹۶)، سیرفیده‌های مناطق مختلف آلمان را مورد بررسی قرار دادند [۳۷]. سیماک و همکاران (۱۹۹۹)، با ادامه مطالعات آنها فهرستی از سیرفیده‌های موجود در این منطقه را به تفکیک زیر‌خانواده‌های آن منتشر نمودند که شامل ۳۲۴ گونه از ۳ زیر‌خانواده بود. در این فهرست تعداد ۱۱۵ گونه متعلق به زیر‌خانواده *Syrphinae*، تعداد ۵ گونه متعلق به زیر‌خانواده *Microdontinae* و ۴ گونه متعلق به زیر‌خانواده *Eristalinae* بودند [۴۱].

ساری‌بیک و همکاران در فاصله بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۶ به بررسی فون مگس‌های سیرفیده در کشور ترکیه به خصوص نواحی غربی دریای سیاه پرداختند. در این تحقیق تعداد ۱۰۵ گونه مورد شناسایی قرار گرفت که از این تعداد ۶۰ گونه متعلق به زیر‌خانواده *Syrphinae* و تعداد ۴۵ گونه متعلق به زیر‌خانواده *Milesiinae* بود که مجموعاً ۳۵ گونه جدید را برای فون ترکیه معرفی نمود [۴۰].